

భారతదేశ అంతర్గత జలరవాణా: కీలక గణాంకాలు

- **మొత్తం జాతీయ జలమార్గాలు (National Waterways):** 111 (నేషనల్ వాటర్వేస్ యాక్ట్, 2016 ప్రకారం).
- **మొత్తం పొడవు:** 20,187 కి.మీ.
- **ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్నవి:** 32 జాతీయ జలమార్గాలు (5,155 కి.మీ మేర కార్యకలాపాలు సాగుతున్నాయి).
- **బడ్జెట్ 2026-27 లక్ష్యం:** రాబోయే 5 ఏళ్లలో మరో 20 కొత్త జలమార్గాలను అందుబాటులోకి తీసుకురావడం.
- **లక్ష్యం 2047:** జలరవాణా వాటాను 6% నుండి 12% కి పెంచడం.

ముఖ్యమైన జాతీయ జలమార్గాలు (NATIONAL WATERWAYS - NW)

జలమార్గం (NW)	నది / ప్రాంతం	విస్తరణ (ముఖ్య ప్రాంతాలు)
NW-1	గంగా-భాగీరథి-హుగ్లీ	అలహాబాద్ (యూపీ) - హల్దియా (వెస్ట్ బెంగాల్)
NW-2	బ్రహ్మపుత్ర నది	ధుబ్రీ - సాదియా (అస్సాం)
NW-3	వెస్ట్ కోస్ట్ కెనాల్	కొల్కాతా - కొట్టాపురం (కేరళ)
NW-4	కృష్ణా - గోదావరి	ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, తమిళనాడు
NW-5	బ్రాహ్మణి - తూర్పు తీర కాలువ	తాల్చేర్ - ధామ్రా (ఒడిశా)
NW-16	బరాక్ నది	అస్సాం

ప్రభుత్వ పథకాలు & చట్టాలు (SCHEMES & ACTS)

1. **జలవహక్ కార్గో ప్రమోషన్ స్కీమ్, 2024:** సరుకు రవాణాను రోడ్డు/రైలు నుండి జలమార్గాలకు మళ్లించడానికి నౌకల ఆపరేటర్లకు 35% వరకు నిర్వహణ ఖర్చు రాయితీ ఇస్తారు.
2. **జల మార్గ వికాస ప్రాజెక్టు (JMVP):** ప్రపంచ బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయంతో NW-1 (గంగ) అభివృద్ధి కోసం చేపట్టిన ప్రాజెక్టు.

3. **అర్థ గంగ (Arth Ganga):** గంగా నది తీర ప్రాంతాల్లో ఆర్థిక కార్యకలాపాలు, స్థానిక జీవనోపాధిని పెంపొందించడం దీని ప్రధాన ఉద్దేశ్యం.
4. **హరిత్ నౌక మార్గదర్శకాలు (2024):** 2047 నాటికి 100% పర్యావరణ హిత (Green) నౌకలను వినియోగించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.
5. **ఇస్లాండ్ వెసెల్స్ యాక్ట్, 2021:** దేశవ్యాప్తంగా నౌకల రిజిస్ట్రేషన్ మరియు భద్రత కోసం ఏకరూప నియమాలను (Uniform Rules) అమలు చేస్తుంది.

డిజిటల్ ప్లాట్ ఫారమ్ లు (DIGITAL INITIATIVES)

పోటీ పరీక్షల్లో వీటి ఉద్దేశ్యాన్ని జతపరచమని అడిగే అవకాశం ఉంది:

- **PANI (Portal for Asset & Navigation Information):** జలమార్గాల సమాచారం మరియు రియల్ టైమ్ డేటా కోసం.
- **LADIS (Least Available Depth Information System):** జలమార్గాల్లో లోతు (Depth) సమాచారాన్ని అందిస్తుంది.
- **CAR-D (Cargo Data):** సరుకు మరియు క్రూయిజ్ రవాణా డేటా సేకరణ కోసం.
- **RIS (River Information Services):** ట్రాఫిక్ నిర్వహణ మరియు భద్రత కోసం ఉపయోగించే సాంకేతిక వ్యవస్థ.

పరీక్షల కోణంలో విశ్లేషణ (CRITICAL POINTS)

- **పర్యావరణం:** రోడ్డు రవాణాతో పోలిస్తే జలరవాణాలో ఇంధన వినియోగం 3-6 రెట్లు తక్కువ.
- **ఆర్థికం:** 2,000 టన్నుల సామర్థ్యం గల ఒకే ఒక నౌక, సుమారు 125 ట్రక్కుల (16-టన్నుల సామర్థ్యం) సరుకును మోయగలదు.
- **పర్యాటకం:** వారణాసి - డిబ్రూఘర్ మధ్య ప్రపంచంలోనే అత్యంత పొడవైన నదీ క్రూయిజ్ (సుమారు 4,000 కి.మీ) ప్రారంభమైంది.
- **ప్రాముఖ్యత:** ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు (NER) తక్కువ ఖర్చుతో సరుకు చేరవేయడానికి NW-2 మరియు NW-16 (బరాక్) కీలకమైనవి.

భారత్ - న్యూజిలాండ్ ఉచిత వాణిజ్య ఒప్పందం (FTA): ముఖ్యాంశాలు

ఈ ఒప్పందం 27 ఏప్రిల్ 2026న సంతకం చేయబడింది. ఇది కేవలం 9 నెలల రికార్డు సమయంలో ముగిసిన అత్యంత వేగవంతమైన FTA.

1. వాణిజ్యం మరియు సుంకాలు (TRADE & TARIFFS)

- **100% డ్యూటీ ఫ్రీ:** భారతదేశం నుండి న్యూజిలాండ్కు ఎగుమతి అయ్యే అన్ని వస్తువులపై (100% Tariff Lines) సుంకాలను న్యూజిలాండ్ రద్దు చేసింది.
- **భారత్ మినహాయింపులు:** భారతదేశం తన సున్నితమైన రంగాలైన డైరీ (పాలు, పెరుగు, జున్ను), వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను (ఉల్లిపాయలు, బాదం, చక్కెర) ఈ ఒప్పందం నుండి మినహాయించింది (Exclusion List).
- **తక్షణ ఉపశమనం:** 30% వస్తువులపై (వుడ్, ఉన్ని, గొర్రె మాంసం) భారత్ తక్షణమే సుంకాలను రద్దు చేసింది.

2. పెట్టుబడులు (INVESTMENTS)

- రాబోయే 15 ఏళ్లలో న్యూజిలాండ్ భారత్‌లో 20 బిలియన్ డాలర్ల (USD 20 Billion) పెట్టుబడులు పెట్టడానికి కట్టుబడి ఉంది.
- పెట్టుబడుల డెలివరీలో లోటుపాట్లు ఉంటే పరిష్కరించడానికి రీబ్యాలెన్సింగ్ క్లాజ్ (Rebalancing Clause) ను చేర్చారు.

3. సేవ రంగం మరియు వీసా రాయితీలు (SERVICES & MOBILITY)

- STEM గ్రాడ్యుయేట్లు: సైన్స్, టెక్నాలజీ, ఇంజనీరింగ్, మ్యాథమెటిక్స్ చదివిన భారతీయ విద్యార్థులకు **వోస్ట్-స్టడీ వర్క్ వీసా** (3 నుండి 4 ఏళ్ల వరకు) పొడిగించబడింది.
- TEE వీసా (Temporary Employment Entry): 5,000 మంది నైపుణ్యం కలిగిన భారతీయుల కోసం కొత్త వీసా మార్గం. ఇందులో ఆయుష్ (AYUSH) ప్రాజీషనర్లు, యోగా ఇన్స్ట్రక్టర్లు, భారతీయ చెఫ్ లు, సంగీత ఉపాధ్యాయులకు ప్రాధాన్యత ఉంటుంది.
- **వర్కింగ్ హాలిడే వీసా**: ఏటా 1,000 మంది యువ భారతీయులు 12 నెలల పాటు న్యూజిలాండ్‌లో పర్యటించడానికి అవకాశం.

4. ఆయుష్ మరియు సంప్రదాయ వైద్యం (AYUSH)

- చరిత్రలో మొదటిసారిగా, న్యూజిలాండ్ తన దేశంలో **ఆయుర్వేదం, యోగా** వంటి భారతీయ సంప్రదాయ వైద్య పద్ధతులను గుర్తించి, వాణిజ్యానికి వీలు కల్పించింది.

రాష్ట్రాల వారీగా ప్రయోజనాలు (STATE-WISE GAINS)

రాష్ట్రం	ప్రయోజనం పొందే రంగాలు
ఆంధ్రప్రదేశ్	మెరైన్ ఉత్పత్తులు (రొయ్యలు), పండ్లు, ఫారమా రంగానికి భారీ ఊతం.
తెలంగాణ	హైదరాబాద్ ఫారమా హబ్, రసాయనాలు మరియు పసుపు ఎగుమతులకు లబ్ధి.
గుజరాత్	పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు, రత్నాలు & ఆభరణాల ఎగుమతులు పెరుగుతాయి.
తమిళనాడు	టెక్స్టైల్స్, లెదర్ (తోలు) మరియు ఆటోమొబైల్ విడిభాగాలు.
ఉత్తరప్రదేశ్	లెదర్ వస్తువులు (కాన్సూర్), హ్యాండిక్రాఫ్ట్స్ (మొరాదాబాద్).

రంగాల వారీగా విశ్లేషణ (SECTORAL IMPACT)

- **శ్రమశక్తి రంగాలు (Labour Intensive):** టెక్స్టైల్స్, లెదర్, ఫుట్వేర్, జెమ్స్ & జ్యువెలరీ రంగాల్లో సుంకాల రద్దు వల్ల ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయి.
- **వ్యవసాయ ఉత్పాదకత భాగస్వామ్యం:** కివీ ట్రూట్, ఆపిల్, తేనె సాగులో సాంకేతికతను పంచుకోవడానికి Centres of Excellence ఏర్పాటు చేస్తారు.
- **MSMEలు:** చిన్న మరియు మధ్యతరహా పరిశ్రమలకు, ముఖ్యంగా మహిళలు మరియు యువత నడిపే స్టార్టప్లకు న్యూజిలాండ్ మార్కెట్ అందుబాటులోకి వస్తుంది.

పరీక్షల కోసం గుర్తుంచుకోవాల్సిన కీలక పదాలు (KEYWORDS FOR ASPIRANTS)

1. **Rules of Origin (PSRs):** మూడవ దేశాల వస్తువులు భారత్/న్యూజిలాండ్ పేరుతో దుర్వినియోగం కాకుండా కఠినమైన నిబంధనలు.
2. **Geographical Indications (GIs):** బాస్మతి బియ్యం, డార్జిలింగ్ టీ వంటి భారతీయ GI ఉత్పత్తులకు 18 నెలల్లోగా న్యూజిలాండ్ రక్షణ కల్పించాలి.
3. **SPS & TBT:** పారిశుధ్య మరియు సాంకేతిక అడ్డంకులను తొలగించి, వస్తువుల క్లియరెన్స్ను వేగవంతం చేయడం (48 గంటల్లోగా).
4. **Oceania Gateway:** న్యూజిలాండ్తో ఒప్పందం ద్వారా ఇతర పసిఫిక్ ద్వీప దేశాల మార్కెట్లోకి భారత్ ప్రవేశించడానికి ఇది ఒక ద్వారంలా పనిచేస్తుంది.

SAIL నూతన చీఫ్ విజిలెన్స్ ఆఫీసర్ (CVO) నియామకం

కీలక అంశాలు:

- **నియామకం:** శ్రీ దిలీప్ కుమార్ (Dilip Kumar), SAIL నూతన చీఫ్ విజిలెన్స్ ఆఫీసర్ (CVO)గా 2026 ఏప్రిల్ 27న బాధ్యతలు స్వీకరించారు.
- **సర్వీస్ కేడర్:** ఈయన IRSME (Indian Railway Service of Mechanical Engineers) విభాగానికి చెందిన సీనియర్ అధికారి.

ముఖ్యమైన విజయాలు & పదవులు:

- **అనుభవం:** రైలు ఆపరేషన్స్, రోలింగ్ స్టాక్ మెయింటెనెన్స్ మరియు హ్యూమన్ రిసోర్స్ మేనేజ్మెంట్లో రెండు దశాబ్దాలకు పైగా అనుభవం కలిగి ఉన్నారు.
- **కీలక పదవులు:** ఈస్ట్ సెంట్రల్ రైల్వే (ECR)లో అదనపు డివిజనల్ రైల్వే మేనేజర్గా, నలంద (బీహార్)లోని హర్నాట్ చీఫ్ వర్క్ షాప్ మేనేజర్గా పనిచేశారు.
- **నవికరణలు (Innovations):** * ECRలో మొట్టమొదటి ISO 9001 సర్టిఫైడ్ రైలును ప్రవేశపెట్టారు.
  - జాతీయ స్థాయిలో ప్రశంసలు పొందిన **మధుబని (Madhubani)** రైల్వే స్టేషన్ సుందరీకరణ ప్రాజెక్టులో కీలక పాత్ర పోషించారు.

అవార్డులు & విద్యార్హత:

- **విద్య:** IIT BHU నుండి మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్లో B.Tech పూర్తి చేశారు.
- **అవార్డులు:** * నేషనల్ అవార్డు ఫర్ అవుట్స్టాండింగ్ సర్వీసెస్ (2016).

- రైల్వే బోర్డ్ సర్టిఫికేట్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ - బెస్ట్ ఇన్నోవేషన్ (2018-19).

పరీక్షల కోణంలో విశ్లేషణ (STATIC GK FOCUS):

1. **SAIL (Steel Authority of India Limited):** ఇది భారత ప్రభుత్వ పరిధిలోని ఒక **మహారత్నా (Maharatna)** సెంట్రల్ పబ్లిక్ సెక్టార్ ఎంటర్ప్రైజ్.
2. **CVO (Chief Vigilance Officer):** ఒక సంస్థలో అవినీతి నిరోధక చర్యలు మరియు పారదర్శకతను పర్యవేక్షించే అత్యున్నత అధికారి. వీరు సెంట్రల్ విజిలెన్స్ కమిషన్ (CVC) మార్గదర్శకాల ప్రకారం పనిచేస్తారు.
3. **మంత్రిత్వ శాఖ:** SAIL భారత ప్రభుత్వ **ఉక్కు మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Steel)** పరిధిలోకి వస్తుంది.

నిర్వహణ డేటా సమన్వయంపై జాతీయ సదస్సు (NATIONAL SUMMIT ON ADMINISTRATIVE DATA)

కీలక అంశాలు:

- **నిర్వహణ:** కేంద్ర గణాంక మరియు కార్యక్రమ అమలు మంత్రిత్వ శాఖ (MoSPI).
- **తేదీ:** 2026 ఏప్రిల్ 29-30.
- **వేదిక:** భువనేశ్వర్, ఒడిశా.
- **ముఖ్య నేపథ్యం (Theme):** "పాలన కోసం నిర్వహణ డేటా సమన్వయం" (Harmonizing Administrative Data for Governance).

సదస్సు ఉద్దేశం (Objectives):

- **డేటా సమన్వయం (Data Harmonization):** వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల వద్ద ఉన్న పరిపాలనా డేటాను ఒక క్రమ పద్ధతిలోకి తీసుకురావడం.
- **విధాన రూపకల్పన:** సేకరించిన డేటాను విధాన నిర్ణయాలు (Policy Making) మరియు సేవల డెలివరీలో సమర్థవంతంగా ఉపయోగించడం.
- **అంతరాయం లేని సమాచార మార్పిడి (Interoperability):** వివిధ శాఖల మధ్య డేటా సులభంగా మార్పిడి అయ్యేలా సాంకేతిక మరియు సంస్థాగత వ్యవస్థను నిర్మించడం.
- **AI-Ready Data:** భవిష్యత్తులో కృత్రిమ మేధ (AI) వినియోగానికి అనుగుణంగా డేటా వ్యవస్థను సిద్ధం చేయడం.

ముఖ్యమైన మైలురాళ్లు:

- **నేపథ్యం:** డిసెంబర్ 2025లో జరిగిన 5వ రాష్ట్రాల ప్రధాన కార్యదర్శుల జాతీయ సదస్సులో తీసుకున్న నిర్ణయాలకు అనుగుణంగా ఈ సదస్సు జరుగుతోంది.
- **పాల్గొనేవారు:** రాష్ట్రాల ప్రణాళిక మరియు ఐటీ శాఖల అధికారులు, కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖల ప్రతినిధులు, అంతర్జాతీయ నిపుణులు మరియు థింక్ ట్యాంక్ సభ్యులు.

పరీక్షల కోణంలో విశ్లేషణ (STATIC GK & CONCEPT FOCUS):

1. **MoSPI (Ministry of Statistics and Programme Implementation):** ఇది భారతదేశంలో గణాంక సేకరణ మరియు జాతీయ ఆదాయ అంచనాల (GDP) నిర్వహణకు బాధ్యత వహించే అత్యున్నత సంస్థ.
2. **డేటా సైలోస్ (Data Silos):** వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలు తమ సమాచారాన్ని విడివిడిగా ఉంచుకోవడం వల్ల కలిగే అంతరాయాన్ని 'డేటా సైలోస్' అంటారు. వీటిని తొలగించడమే ఈ సదస్సు ప్రధాన లక్ష్యం.

3. **ఎవిడెన్స్-బేస్డ్ డిసిషన్ మేకింగ్:** సరైన గణాంకాల ఆధారంగా ప్రభుత్వం నిర్ణయాలు తీసుకోవడం వల్ల వనరుల దుర్వినియోగం తగ్గి, సంక్షేమ పథకాలు అర్జులకు సరిగ్గా చేరుతాయి.
4. **డిజిటల్ ఇండియా అనుసంధానం:** ఈ కార్యక్రమం డిజిటల్ ఇండియా మిషన్లో భాగంగా పరిపాలనలో పారదర్శకతను పెంచడానికి తోడ్పడుతుంది.

INS సుదర్శిని - లోకాయన్ 26 (LOKAYAN 26) యాత్ర

కీలక అంశాలు:

- **నౌక:** INS సుదర్శిని (భారత నౌకాదళానికి చెందిన సెయిల్ ట్రైనింగ్ షిప్).
- **వార్త:** స్పానిష్ ద్వీపసమూహమైన **లాస్ పాల్మాస్ (Las Palmas - Canary Islands)** వద్ద మూడు రోజుల సందర్శనను ఏప్రిల్ 26, 2026న ముగించింది.
- **యాత్ర పేరు:** లోకాయన్ 26 (Lokayan 26) - ఇది ఒక ట్రాన్స్ ఓషియానిక్ (సముద్రాంతర) యాత్ర.
- **తదుపరి గమ్యం:** మిండెలో, కేప్ వెర్డె (Mindelo, Cape Verde). ఇది అట్లాంటిక్ మహాసముద్రం దాటడానికి ముందు ఆఫ్రికాలో చివరి స్టాప్.

యాత్ర ఉద్దేశ్యం (Objectives):

- **మారిటైమ్ డిప్లమసీ:** ఇతర దేశాల నౌకాదళాలతో ద్వైపాక్షిక సంబంధాలను బలోపేతం చేయడం.
- **శిక్షణ:** నౌకాదళ సిబ్బందికి సుదీర్ఘ సముద్ర ప్రయాణాలలో శిక్షణ ఇవ్వడం.
- **మిత్రత్వ వారధి:** 'బ్రిడ్జ్స్ ఆఫ్ ఫ్రెండ్షిప్' (Bridges of Friendship) నినాదంతో పశ్చిమ ఆసియా, మధ్యధరా, యూరప్ మరియు ఆఫ్రికా దేశాలతో సంబంధాలను పెంపొందించడం.

పరీక్షల కోణంలో విశ్లేషణ (STATIC GK & MAPPING FOCUS):

1. **కెనరీ ఐలాండ్స్ (Canary Islands):** ఇవి అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో ఉన్నాయి. ఇవి **స్పెయిన్** దేశానికి చెందిన స్వయంప్రతిపత్తి కలిగిన భూభాగాలు.
2. **INS సుదర్శిని:** ఇది మూడు తెరచాపలు కలిగిన (Three-masted) శిక్షణ నౌక. దీనిని గోవా షిప్యార్డ్ లిమిటెడ్ నిర్మించింది.
3. **భౌగోళిక ప్రాముఖ్యత:** ఈ యాత్ర ద్వారా భారత్ పశ్చిమ దేశాలతో సముద్ర రక్షణ మరియు సాంకేతిక సహకారాన్ని మెరుగుపరుచుకుంటోంది.
4. **లోకాయన్ ప్రాజెక్ట్:** భారత నౌకాదళం ప్రపంచవ్యాప్తంగా తన ఉనికిని చాటుకోవడానికి మరియు సముద్రయాన సంప్రదాయాలను పంచుకోవడానికి ఈ ప్రాజెక్ట్ను నిర్వహిస్తుంది.

క్విక్ రివిజన్ బిట్స్:

- **INS సుదర్శిని సందర్శించిన స్పానిష్ ద్వీపం ఏది?** - కెనరీ ఐలాండ్స్ (లాస్ పాల్మాస్).
- **లోకాయన్ 26 దేశానికి సంబంధించినది?** - భారత నౌకాదళం యొక్క అంతర్జాతీయ సముద్రయాన శిక్షణ మరియు దౌత్య యాత్ర.
- **తదుపరి స్టాప్:** కేప్ వెర్డె.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ శతాబ్ది ఉత్సవాలు (1926-2026)

కీలక అంశాలు:

- **సందర్భం:** ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించబడి 100 ఏళ్లు పూర్తయిన సందర్భంగా విశాఖపట్నంలో శతాబ్ది ఉత్సవాలు నిర్వహించబడ్డాయి.
- **ముఖ్య అతిథి:** భారత ఉపరాష్ట్రపతి **శ్రీ సి.పి. రాధాకృష్ణన్**.
- **పాల్గొన్న ప్రముఖులు:** ఏపీ గవర్నర్ అబ్దుల్ నజీర్, మాజీ ఉపరాష్ట్రపతి ఎం. వెంకయ్య నాయుడు, ముఖ్యమంత్రి ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు, క్రికెట్ దిగ్గజం **సచిన్ తెండూల్కర్**.

ప్రకటనలు & విశేషాలు:

- **జ్ఞాపకార్థ చిహ్నాలు:** ఉపరాష్ట్రపతి ఒక **స్మారక నాణెం (Commemorative Coin)**, **స్మారక స్టాంపు** మరియు కాఫీ టేబుల్ బుక్ ను విడుదల చేశారు.
- **అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలు (MoUs):** ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ మూడు కీలక సంస్థలతో ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుంది:
  1. యూనివర్సిటీ ఆఫ్ ఫ్లోరిడా (USA)
  2. Oxmiq ల్యాబ్స్ ఇంక్ (USA)
  3. ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ట్రాపికల్ మెటియోరాలజీ (IITM).
- **రాజధాని ప్రస్తావన: అమరావతిని** రాష్ట్ర శాశ్వత రాజధానిగా పార్లమెంటులో బిల్లు ఆమోదించడం ప్రజల ఆకాంక్షలకు ప్రతిరూపమని ఉపరాష్ట్రపతి పేర్కొన్నారు.
- **పెట్టుబడులు:** 2025-26లో దేశవ్యాప్తంగా ప్రతిపాదించిన పెట్టుబడుల్లో **25 శాతం** వాటాతో ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రగామిగా నిలిచినట్లు వెల్లడించారు.

ప్రముఖ పూర్వ విద్యార్థుల పురస్కారాలు (Distinguished Alumni Awards):

- ఎం. వెంకయ్య నాయుడు (మాజీ ఉపరాష్ట్రపతి)
- హరిబాబు కంభంపాటి (ఒడిశా గవర్నర్)
- గ్రంథి మల్లికార్జున రావు (GMR గ్రూప్ చైర్మన్)
- త్రివిక్రమ్ శ్రీనివాస్ (ప్రముఖ దర్శకుడు)
- సత్యనారాయణ చావ (లారస్ ల్యాబ్స్ CEO).

పరీక్షల కోణంలో విశ్లేషణ (STATIC GK & CONCEPT FOCUS):

1. **ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం (AU):** ఇది 1926లో స్థాపించబడింది. దీని మొదటి వైస్ ఛాన్సలర్ **సి.ఆర్. రెడ్డి**. ఆ తర్వాత సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ కూడా ఇక్కడ VCగా పనిచేశారు.
2. **విక్షిత్ భారత్ - విక్షిత్ రాష్ట్రాలు:** ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ నినాదమైన "రాష్ట్రాలు అభివృద్ధి చెందితేనే దేశం అభివృద్ధి చెందుతుంది" (Viksit Bharat requires Viksit States) అనే అంశాన్ని ఉపరాష్ట్రపతి నొక్కి చెప్పారు.
3. **ముఖ్యమైన సందర్భం:** ఉపరాష్ట్రపతి తన పర్యటనలో భాగంగా శ్రీకాకుళంలోని **శ్రీకూర్మనాథ స్వామి** దేవాలయం మరియు **అరసవల్లి శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామి** దేవాలయాలను సందర్శించారు.
4. **వైజాగ్ వృద్ధి:** విశాఖపట్నం డేటా సెంటర్లు, ఐటీ, టూరిజం మరియు ఎలక్ట్రానిక్స్ రంగాలకు హబ్ గా మారుతోందని పేర్కొన్నారు (ఉదా: గూగుల్ వంటి సంస్థల పెట్టుబడులు).

క్విక్ రివిజన్ బిట్స్:

- AU శతాబ్ది ఉత్సవాల్లో పాల్గొన్న క్రికెట్ దిగ్గజం ఎవరు? - సచిన్ తెండూల్కర్.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ పెట్టుబడుల వాటా (2025-26)? - దేశవ్యాప్త పెట్టుబడుల్లో 25% పైగా.
- AU ఎవరితో విదేశీ విద్యా ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది? - యూనివర్సిటీ ఆఫ్ ఫ్లోరిడా, USA.

Exam
Champs